

ČESKÝ OBRANNÝ STANDARD

990501 3. vydání Změna 1	ZNAK ČERVENÉHO KŘÍŽE. TVAR, ROZMĚRY A PRAVIDLA POUŽÍVÁNÍ
---	---

ZAVÁDÍ	nezavádí žádný STANAG ani AP
NAHRAZUJE	ČOS 990501, 3. vydání ZNAK ČERVENÉHO KŘÍŽE, TVAR, ROZMĚRY A PRAVIDLA POUŽÍVÁNÍ

(VOLNÁ STRANA)

ČESKÝ OBRANNÝ STANDARD
ZNAK ČERVENÉHO KŘÍŽE, TVAR, ROZMĚRY A PRAVIDLA POUŽÍVÁNÍ

Základem pro tvorbu tohoto standardu byly originály následujících dokumentů:

ČOS 990501, 1. vydání	Znak červeného kříže, tvar, rozměry a pravidla používání
STANAG 2060, Ed. 5	IDENTIFICATION OF MEDICAL MATERIAL FOR FIELD MEDICAL INSTALLATIONS Identifikační označení zdravotnického materiálu pro polní zdravotnická zařízení
AMedP-1.5	IDENTIFICATION OF MEDICAL MATERIEL FOR FIELD MEDICAL INSTALLATIONS Identifikační označení zdravotnického materiálu pro polní zdravotnická zařízení
STANAG 2931, Ed. 3	ORDERS FOR THE CAMOUFLAGE OF PROTECTIVE MEDICAL EMBLEMS ON LAND IN TACTICAL OPERATIONS Rozkazy k maskování ochranných zdravotnických znaků na zemi v průběhu taktických operací
ATP-79	ORDERS FOR THE CAMOUFLAGE OF PROTECTIVE MEDICAL EMBLEMS ON LAND IN TACTICAL OPERATIONS Rozkazy k maskování ochranných zdravotnických znaků na zemi v průběhu taktických operací

© Úřad pro obrannou standardizaci, katalogizaci a státní ověřování jakosti

Praha 2019

OBSAH

Strana

1	Předmět standardu.....	5
2	Nahrazení standardů (norem).....	5
3	Související dokumenty.....	5
4	Zpracovatel ČOS	6
5	Použité zkratky, značky a definice	6
6	Tvar a rozměry znaku.....	7
6.1	Tvar znaku červeného kříže.....	7
6.2	Rozměry znaku červeného kříže	7
6.3	Barevné provedení znaku červeného kříže	7
7	Pravidla používání.....	9
7.1	Označování zdravotnických vozidel znakem červeného kříže.....	9
7.2	Označování vzdušných odsunových prostředků znakem červeného kříže	10
7.3	Označování zdravotnických kontejnerů znakem červeného kříže	10
7.4	Označování zdravotnických výměnných nástaveb znakem červeného kříže	10
7.5	Označování zdravotnických vlaků znakem červeného kříže.....	10
7.6	Označování zdravotnických stanů znakem červeného kříže	10
7.7	Označování zdravotnické techniky, přístrojů a materiálu znakem červeného kříže	11
7.8	Označování budov a pozemních objektů znakem červeného kříže	11
8	Odchytky od pravidel používání.....	11
9	Způsob zhotovení a připevnění znaku	11
10	Označení vojenského zdravotnického personálu znakem červeného kříže	11
11	Speciální požadavky na znak červeného kříže.....	12

Přílohy

Příloha A Označení zdravotnického kolového obrněného transportéru (KOT - ZDR) červeným křížem	14
Příloha B Označení zdravotnického terénního odsunového prostředku (LZTOP-L) červeným křížem.....	15
Příloha C Označení zdravotnického vrtulníku (Mi 17) červeným křížem	16
Příloha D Označení zdravotnického kontejneru ISO 1C červeným křížem	17
Příloha E Označení zdravotnického personálu červeným křížem	18
Příloha F Označení zdravotnického personálu červeným křížem v maskovacích barvách / ve formě prostředku CID	19
Příloha G Rukávové označení CLS.....	20

1 Předmět standardu

ČOS 990501, 3. vydání, Změna 1 definuje požadavky na tvar a rozměry červeného kříže a pravidla jeho používání při označování osob, zdravotnického materiálu, techniky a dalších vojenských zdravotnických objektů, které má zabezpečit jejich identifikaci a zajistit smluvně dohodnuté zacházení ve válečných konfliktech dle Ženevských úmluv o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů ze dne 12. srpna 1949 a Dodatkových protokolů I a II k těmto Ženevským úmluvám, přijatých v Ženevě dne 8. června 1977 a Dodatkového protokolu III, přijatého v Ženevě dne 8. prosince 2005.

2 Nahrazení standardů (norem)

Tento standard nahrazuje ČOS 990501, 3. vydání.

3 Související dokumenty

	Geneva Conventions and Additional Protocols Ženevské úmluvy a dodatkové protokoly
AMedP-1.5	– IDENTIFICATION OF MEDICAL MATERIEL FOR FIELD MEDICAL INSTALLATIONS Identifikační označení zdravotnického materiálu pro polní zdravotnická zařízení
ATP-79	– ORDERS FOR THE CAMOUFLAGE OF PROTECTIVE MEDICAL EMBLEMS ON LAND IN TACTICAL OPERATIONS Rozkazy k maskování ochranných zdravotnických znaků na zemi v průběhu taktických operací
ČOS 108015	– Identifikace (rozpoznávání) pozemních sil na bojišti a v operačním prostoru
ČOS 650007	– Identifikační označení zdravotnického materiálu pro polní zdravotnická zařízení
NS MHP, 2018	– Znak červeného kříže, jeho ochrana a užívání
NV MO č. 49/2013	– Normativní výnos MO, kterým se mění NV MO č. 12/2012 Věstníku o pravidlech pro nošení vojenského stejnokroje, vybraných součástí vojenské výstroje a drobných stejnokrojových doplňků (stejnokrojový výnos)
STANAG 2060	– IDENTIFICATION OF MEDICAL MATERIAL FOR FIELD MEDICAL INSTALLATIONS Identifikační označení zdravotnického materiálu pro polní zdravotnická zařízení
STANAG 2931	– ORDERS FOR THE CAMOUFLAGE OF PROTECTIVE MEDICAL EMBLEMS ON LAND IN TACTICAL OPERATIONS Rozkazy k maskování ochranných zdravotnických znaků na zemi v průběhu taktických operací

TP-61-M-056/02 MO ČR	– Označování zdravotnického materiálu, techniky a odsunových prostředků znakem červeného kříže
Vojenský předpis Oper-1-9	– Maskování ochranných zdravotnických znaků na zemi v taktických operacích
Vyhláška č. 387/2010 Sb.	– Vyhláška o zobrazení vojenského znaku a národního rozlišovacího znaku, způsobu označování vojenského materiálu vojenským znakem a mezinárodně platným rozeznávacím znakem, zobrazení vojenského stejnokroje a vojenských odznaků a jejich nošení a označování vojenské techniky národním rozlišovacím znakem nebo státním symbolem anebo znakem Hradní stráže
Zákon č. 40/2009 Sb.	– Trestní zákoník
Zákon č. 95/2004 Sb.	– Zákon o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 96/2004 Sb.	– Zákon o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činnosti souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 126/1992 Sb.	– Zákon o ochraně znaku a názvu Červeného kříže a o Československém červeném kříži ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 239/2000 Sb.	– Zákon o integrovaném záchranném systému
Zákon č. 251/2016 Sb.	– Zákon o některých přestupcích

4 Zpracovatel ČOS

Ústřední vojenská nemocnice – Vojenská fakultní nemocnice Praha, Ing. Jaroslava Doležalová, Ing. Kamila Tábořská.

5 Použité zkratky, značky a definice

Zkratka	Název v originálu	Český název
CID	Combat identification	Bojová identifikace
CLS	Combat Life Saver	Bojový záchranář
ČOS		Český obranný standard
NATO	North Atlantic Treaty Organization	Organizace Severoatlantické smlouvy
NS MHP		Národní skupina pro implementaci mezinárodního humanitárního práva

RAL	Reichsausschuss für Lieferbedingungen	Standard pro stupnici barevných odstínů
STANAG	NATO Standardization Agreement	Standardizační dohoda NATO
TP		Technické podmínky

6 Tvar a rozměry znaku

Rozeznávacím znakem zdravotnické služby AČR je červený kříž umístěný v bílém kruhovém poli¹. Pravidla pro tvar a rozměry znaku červeného kříže vychází z dokumentu Znak červeného kříže, jeho ochrana a užívání vydaného Národní skupinou pro implementaci mezinárodního humanitárního práva schváleného dne 19. 6. 2018 a z Technických podmínek TP-61-M-056/02 MO ČR (Označování zdravotnického materiálu, techniky a odsunových prostředků znakem červeného kříže).

6.1 Tvar znaku červeného kříže

Znak červeného kříže se skládá z pěti stejných červených čtverců sestavených do kříže a umístěných v bílém kruhu. Střed osové souměrnosti kříže se shoduje se středem bílého kruhu. Tvar znaku musí odpovídat obrázku 1.

6.2 Rozměry znaku červeného kříže

Rozměry znaku musí být úměrné rozměrům plochy, na níž se znak umísťuje, aby byla zabezpečena jeho dobrá viditelnost.

Rozměry znaku musejí odpovídat doporučeným rozměrům uvedeným v tabulce 1. V případě použití jiných rozměrů (např. kružnice) musejí být ostatní rozměry přepočítány tak, aby jejich poměry odpovídaly údajům v tabulce 1.

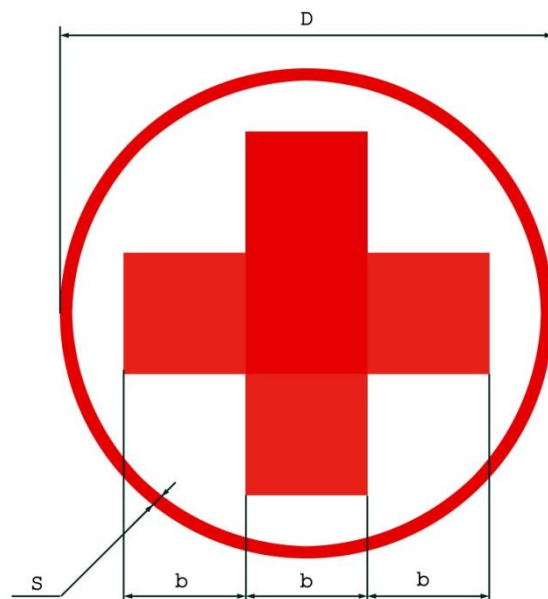
6.3 Barevné provedení znaku červeného kříže

Znak červeného kříže musí být dvoubarevný. Ohraničující kružnice znaku a kříž jsou jasné, sytě červené barvy (např. RAL 3028), pole znaku je bílé (např. RAL 9016), viz Vyhláška č. 387/2010 Sb., o vojenských znacích a stejnokrojích z roku 2010.

Při použití znaku na světlých plochách (s odstínem blízkým bílé barvě) musí být pole znaku odděleno od ostatní plochy ohraničující kružnicí (mezikružím) stejné barvy jako kříž.

Samotný znak červeného kříže bez ohraničení kružnicí se může umísťovat na bílé ploše ve tvaru čtverce (na vydutých nebo vypouklých plochách) nebo obdélníku (např. rukávový návlak).

¹ Vyhláška č. 387/2010 Sb., o vojenských znacích a stejnokrojích; Normativní výnos MO č. 49, kterým se mění normativní výnos Ministerstva obrany č. 12/2012 Věstníku o pravidlech pro nošení vojenského stejnokroje, vybraných součástí vojenské výstroje a drobných stejnokrojových doplňků (stejnokrojový výnos)

OBRÁZEK 1 - Tvar znaku červeného kříže

TABULKA 1 - Rozměry znaku [mm]

Průměr kružnice ohraničující znak		Rozměry kříže		Tloušťka kružnice ohraničující znak
D [mm]	mezní odchylka	b [mm]	mezní odchylka	
5,0 10,0 16,0 25,0	±1,0	1,2 2,4 3,8 5,9	±0,6	0,5 - 1,5
40,0 63,0 100,0	±5,0	9,4 14,9 24,0	±2,0	1,0 - 3,0
160,0 250,0 400,0	±15,0	38,0 59,0 94,0	±10,0	3,0 - 9,0
630,0 1000,0 1600,0	±25,0	149,0 236,0 377,0	±50,0	10,0 - 30,0
2500,0 4000,0	±50,0	589,0 943,0	±100,0	25,0 - 75,0

7 Pravidla používání

Znakem červeného kříže musí být označen zdravotnický personál, zdravotnický materiál, technika a další zdravotnické objekty používané vojenskou zdravotnickou službou. Označení přenosných vnějších obalů se zdravotnickým materiálem používaným v polních zdravotnických zařízeních je stanoveno ČOS 650007. Označení zdravotnického personálu je specifikováno v kapitole 10.

Nezdravotnický personál CLS (vojáci, jež mají absolvovaný certifikovaný kurz CLS a vydaný platný certifikát) se označuje štítkem s nápisem CLS umístěným na pravém rukávu (viz příloha G).

Pro označení zdravotnického materiálu, techniky a dalších objektů je třeba dodržet následující požadavky:

- Plocha, na níž se znak červeného kříže umísťuje, musí zajišťovat během skladování, při přesunu a za provozu celistvý tvar. Není dovoleno umísťovat znak červeného kříže na plochy přerušené okny, dveřmi, odnímatelnými částmi apod.
- Pokud je to možné, opatřuje se určená plocha pouze jedním znakem, a to v jejím středu.
- Doporučené rozměry znaku červeného kříže jsou uvedeny v tabulce 1.

Používání znaku červeného kříže musí být v souladu se zákony č. 126/1992 Sb., o ochraně znaku a názvu Červeného kříže a o Československém červeném kříži ve znění pozdějších předpisů, č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a č. 40/2009 Sb. (Trestní zákoník).

7.1 Označování zdravotnických vozidel znakem červeného kříže

Na zdravotnických vozidlech se znak červeného kříže umísťuje na obě boční stěny vozidla, na zadní stěnu, střechu a čelní stranu vozidla.

Pro umístění znaku červeného kříže se volí největší rovná spojitá plocha (ideálně celá plocha stěny vozidla, pokud není přerušena dveřmi, okny, poklopy, doplňkovými úložnými prostory vně vozidla ap.). Znak se umísťuje do středu označované plochy, u svislých stěn tak, aby vodorovná osa znaku ležela ve 2/3 výšky vozidla (tzn. 1/3 vzdálenosti od střechy vozidla). Průměr kružnice (rozměr D v tabulce 1) by měl být 50 - 80 % délky menšího z rozměrů označované plochy (šířka a výška).

Při označování střechy vozidla je optimální velikost znaku červeného kříže rovna 1/2 šířky vozidla. V případě, že tuto velikost není možné použít, lze zmenšit rozměr až na 1/3 šířky vozidla. V případě, že délka vozidla překračuje trojnásobek šířky vozidla, je vhodné doplnit střešní plochu o druhý symbol stejného rozměru v přední části vozidla např. na motorové části.

Pro označování čelní plochy vozidla nelze použít plochy se sklonem menším než 45° od vodorovné osy. Je-li znak červeného kříže menší než 1/3 šířky vozidla, musí být použity dva symboly umístěné symetricky vůči podélné středové ose vozidla.

Příklady označení zdravotnických vozidel AČR viz přílohy A a B.

V závislosti na konkrétních podmínkách a situaci na bojišti je možné použít označení červeného kříže jako prostředek CID podle ČOS 108015.

V případě, že se označuje obojživelné vozidlo, musí být znak červeného kříže umístěn tak, aby byl celý nad čarou ponoru, je-li vozidlo v klidu na vodní hladině při plném dovoleném zatížení pro plavbu.

U vozidel vybavených ochrannými sítěmi nebo mřížemi proti zbraním typu RPG apod. se doporučuje instalovat doplňkový symbol červeného kříže, který se umístí na všechny čtyři strany pláště vozidla. Rozměry znaku by se měly shodovat s označením znaku červeného kříže na vozidle.

7.2 Označování vzdušných odsunových prostředků znakem červeného kříže

Všechny letouny a vrtulníky trvale přidělené pro potřeby vojenské zdravotnické služby musejí být zřetelně označeny znakem červeného kříže. Letouny musí mít označení na obou bočních stranách trupu a dolních i horních plochách křídel, vrtulníky se označují na obou bočních stranách trupu a na jeho horní a dolní ploše.

Příklad označení zdravotnického vrtulníku AČR viz příloha C.

7.3 Označování zdravotnických kontejnerů znakem červeného kříže

Zdravotnické kontejnery se označují symbolem červeného kříže na obou bočních a čelních stranách, na střeše a na slunečních clonách. Doporučené rozměry znaku červeného kříže jsou uvedeny v tabulce 1.

Znak červeného kříže se umísťuje do středu označované plochy.

Vnější průměr označení červeným křížem (D) by měl u zdravotnických kontejnerů být alespoň 80 % šířky (výšky) označované plochy (počítá se vždy menší z rozměrů).

V případě vstupních dveří by měl průměr znaku červeného kříže tvořit cca 75 % šířky křídel dveří. Při výrazné asymetrii křídel je vhodné odvodit rozměr symbolu od šířky širšího z křídel dveří. Je-li stěna kontejneru vybavena dveřmi a je-li označena velkým symbolem červeného kříže, nepožaduje se už další označení dveří symbolem červeného kříže. Pokud jsou dveře umístěny ve středu plochy, neoznačuje se plocha centrálním symbolem.

Sluneční clona kontejneru musí být vybavena symbolem stejného rozměru jako zastiňovaný kontejner a rovněž umístění musí být středově souměrné v podélné i příčné ose. Pokud sluneční clona zakrývá i svislé plochy kontejneru, musí být označena znakem červeného kříže stejně jako kontejner.

Příklad označení zdravotnického kontejneru viz příloha D.

7.4 Označování zdravotnických výměnných nástaveb znakem červeného kříže

Pro označování zdravotnických výměnných nástaveb platí shodné požadavky jako pro zdravotnické kontejnery.

7.5 Označování zdravotnických vlaků znakem červeného kříže

Na železničních vozech zdravotnických vlaků se znak červeného kříže umísťuje na obě boční strany a střechu.

Pro označování železničních vozů platí shodné požadavky jako pro zdravotnické kontejnery.

7.6 Označování zdravotnických stanů znakem červeného kříže

Zdravotnické stany se označují na bocích, na střeše a na slunečních clonách.

Střecha stanu se označuje dvěma znaky červeného kříže o průměru minimálně 1300 mm umístěnými buď v podélné ose nebo symetricky od podélné osy střechy.

Rozměry znaku červeného kříže se stanovují podobně jako u zdravotnických kontejnerů.

Sluneční clona musí být vybavena znakem červeného kříže stejným způsobem jako stan.

Označení znakem červeného kříže by mělo být odnímatelné.

7.7 Označování zdravotnické techniky, přístrojů a materiálu znakem červeného kříže

Tuhé obaly na zdravotnický materiál se označují znakem červeného kříže ve středu horní stěny a na obou bočních a čelních stěnách uzavřeného obalu.

Měkké a plátěné obaly se označují na obou protilehlých stěnách nebo na víku obalu.

Rozměry znaku červeného kříže musí odpovídat rozměrům uvedeným v tabulce 1 a musí být v souladu s požadavky uvedenými v úvodu kapitoly 7.

7.8 Označování budov a pozemních objektů znakem červeného kříže

Vojenské zdravotnické pozemní objekty se označují praporem se znakem červeného kříže viditelným na dálku ze všech směrů.

V závislosti na konkrétních podmínkách je rovněž možné použít označení červeného kříže jako prostředek CID podle ČOS 108015.

8 Odchytky od pravidel používání

Kříž, pole a ohraničující kružnice (mezikruží) znaku se nemusí barevně lišit při použití znaku na litých a lisovaných obalech prostředků pro poskytování zdravotnické pomoci.

Případné odchytky od pravidel používání budou uplatněny cestou náčelníka vojenské zdravotnické služby.

9 Způsob zhotovení a připevnění znaku

Zhotovení znaku je možné namalováním, nástřikem, otiskem, potiskem, vyšitím, apod. Způsob připevnění znaku závisí na povrchu označované plochy (např. přišroubováním, nalepením, zavěšením, samolepkou, suchým zipem, přišitím apod.).

Označení znakem červeného kříže musí být trvale odolné klimatickým podmínkám.

Barevná stálost a celistvost označení musí být zajištěna za provozu, při přesunech i v průběhu skladování.

Pro zdravotnické kontejnery a odsunové prostředky do zahraničních misí je vhodné, aby označení červeným křížem bylo možno operativně dočasně odstranit (např. odšroubováním, překlopením nebo jiným způsobem).

Na prostředky používané dočasně pro potřeby zdravotnické služby se povoluje znak nalepovat, přišroubovat nebo zavěšovat. Způsob zhotovení musí zajišťovat zřetelné a jasné vyobrazení znaku po celou dobu jeho použití.

10 Označení vojenského zdravotnického personálu znakem červeného kříže

Zdravotnický personál dle zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů, s číslem vojenské odbornosti ČVO 51, musí nosit uniformu označenou symbolem červeného kříže, pokud to vyžaduje plnění operačních úkolů.

Znak červeného kříže se umísťuje na levý rukáv uniformy. Nejvhodnější způsob označení je ve snímatelné podobě na odepínacím rukávovém návleku nebo může být znak na rukáv připevněn pomocí stuhového uzávěru (suchého zipu), přičemž znak je opatřen háčkovou částí uzávěru².

Náčelník vojenské zdravotnické služby může upravit používání a umístění znaku červeného kříže v souladu s relevantními ustanoveními Ženevských úmluv a dodatkových protokolů.

Příklad označení zdravotnického personálu viz příloha E.

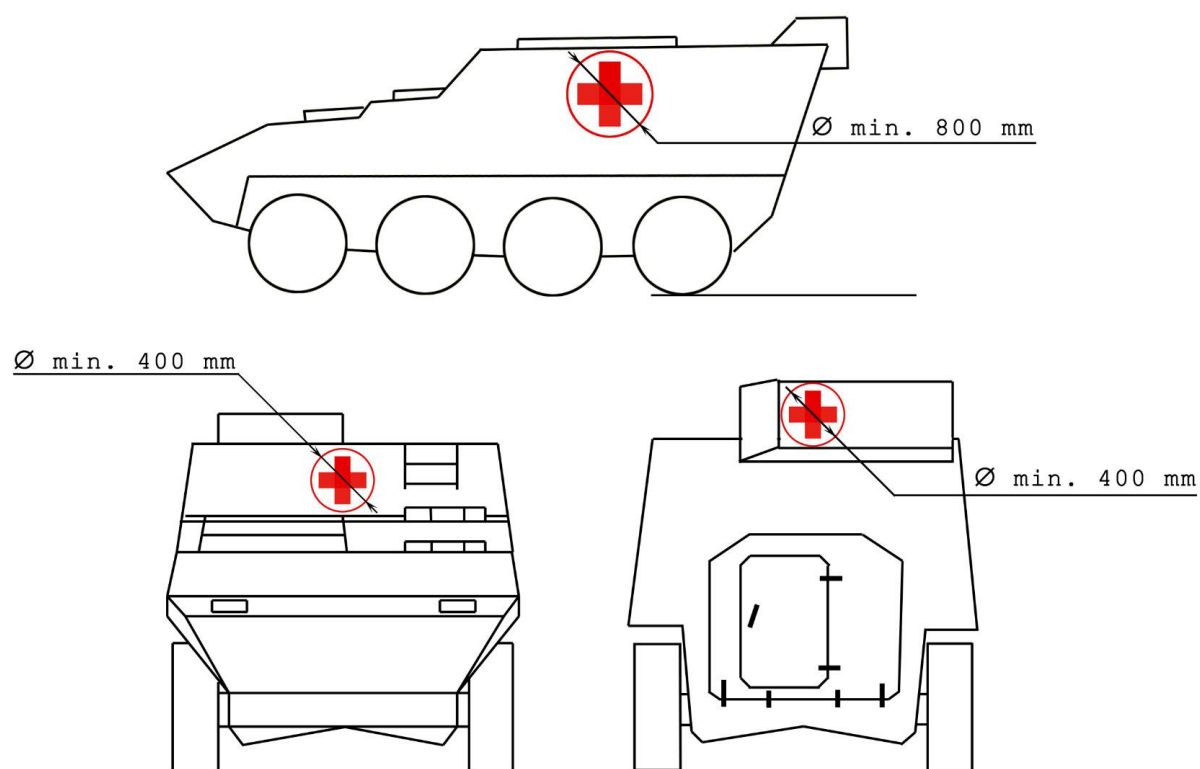
11 Speciální požadavky na znak červeného kříže

V závislosti na konkrétních podmínkách a situaci na bojišti je možné použít označení červeného kříže jako prostředek CID podle ČOS 108015.

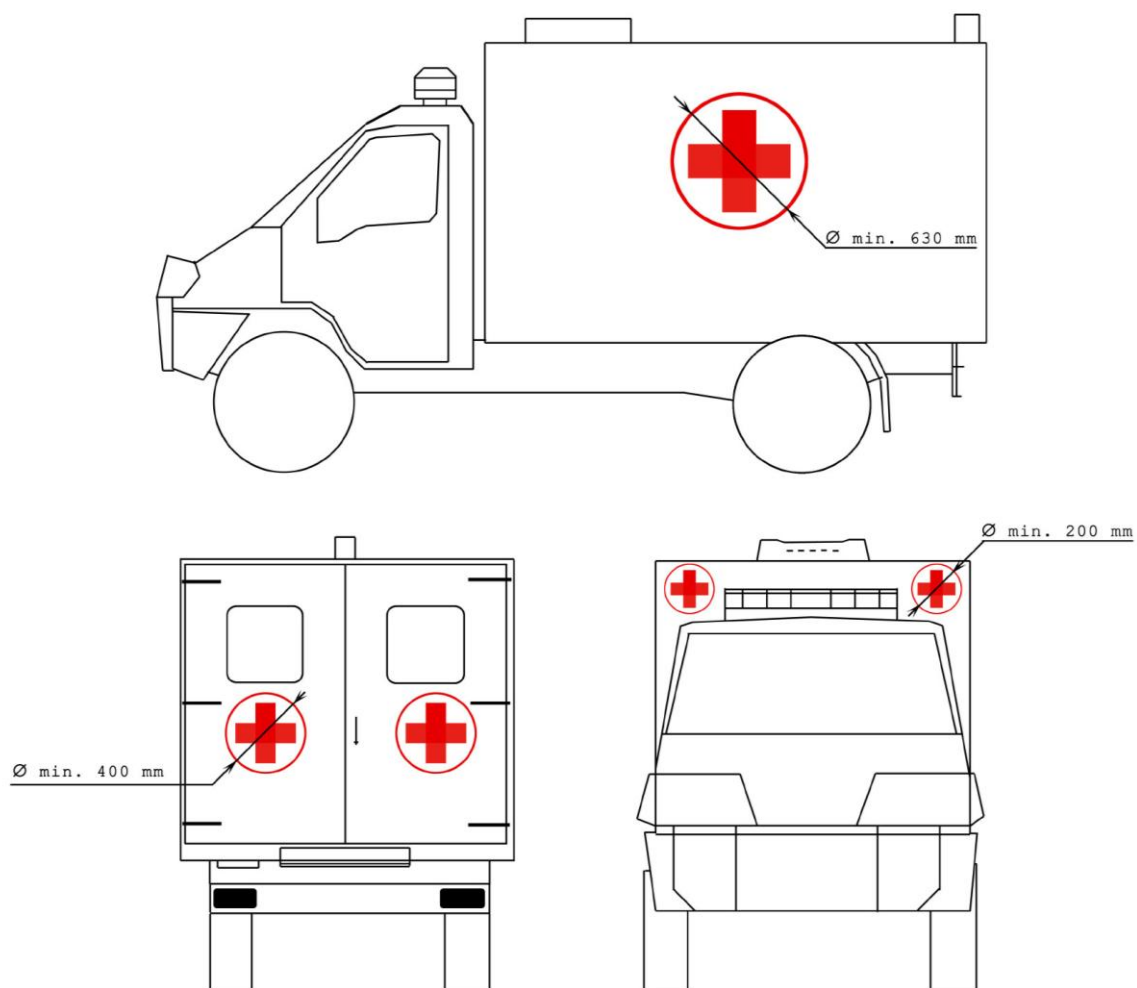
Příklad označení zdravotnického personálu prostředkem CID viz příloha F.

² Aby nedošlo k optické deformaci označení červeným křížem, provádí se při umístění označení červeného kříže na levém rukávu uniformy zdravotnického personálu sejmутí všech dalších označovacích prvků z tohoto rukávu.

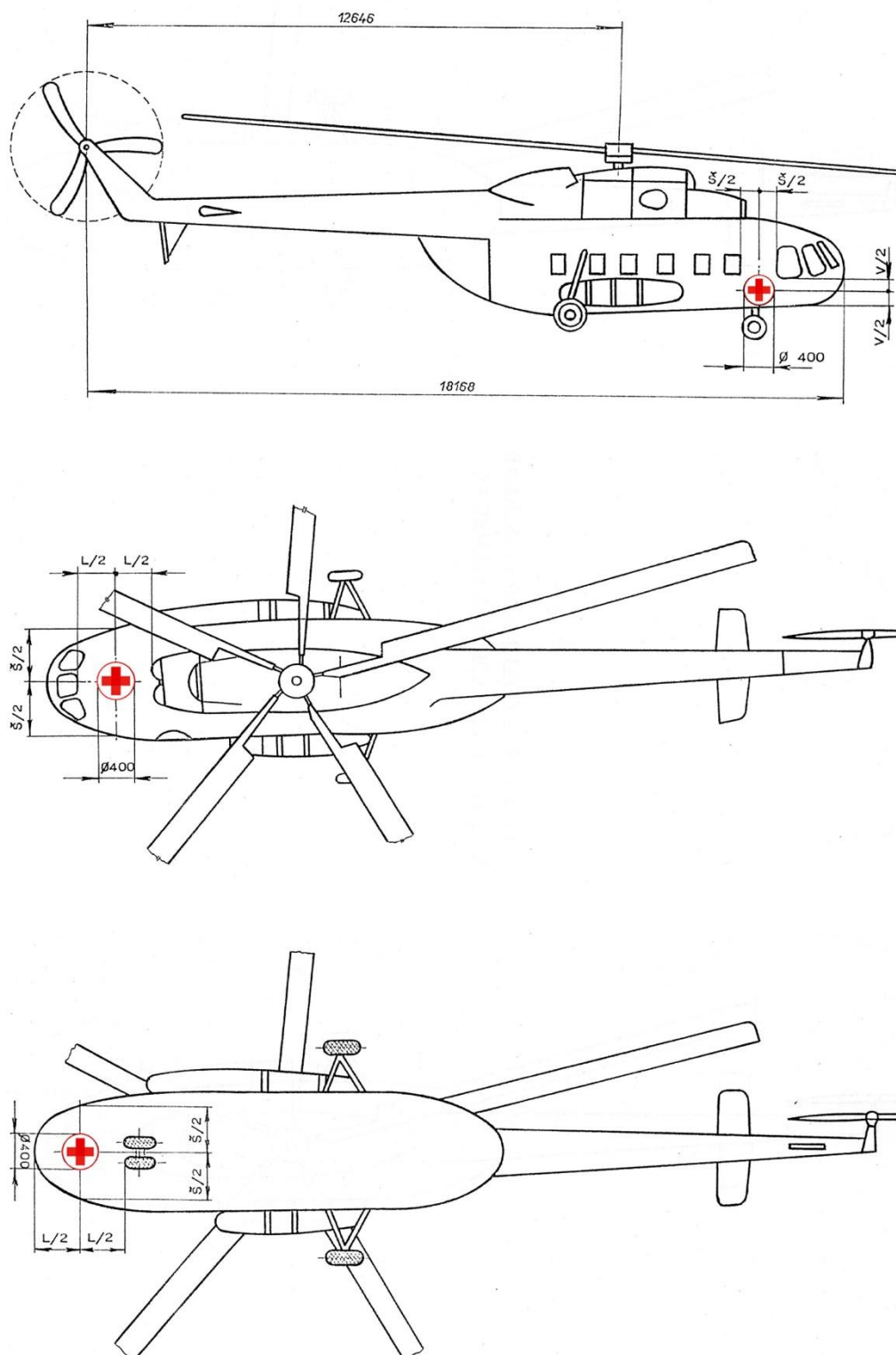
PŘÍLOHY

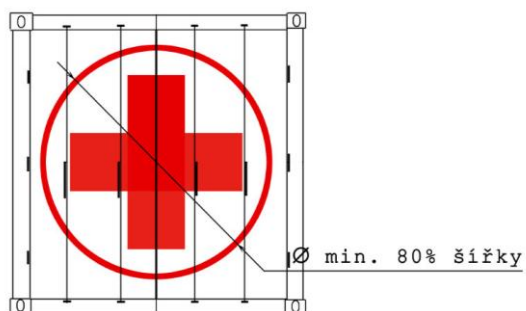
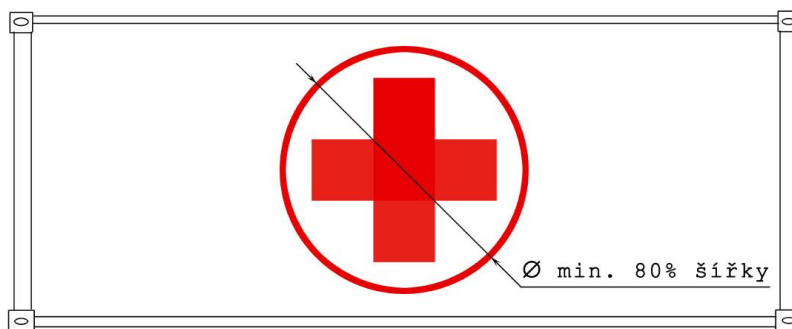
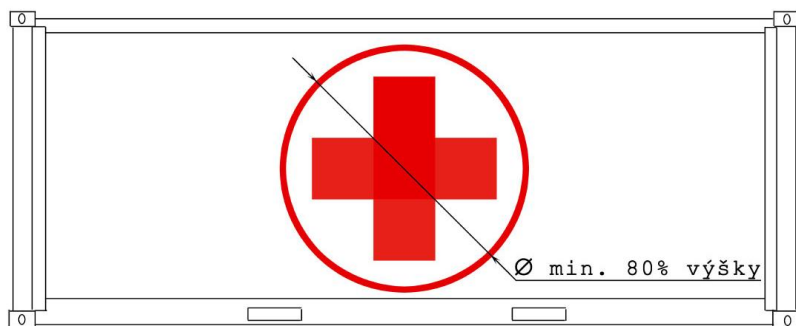
**OBRÁZEK A - Označení zdravotnického kolového obrněného transportéru
(KOT - ZDR) červeným křížem**

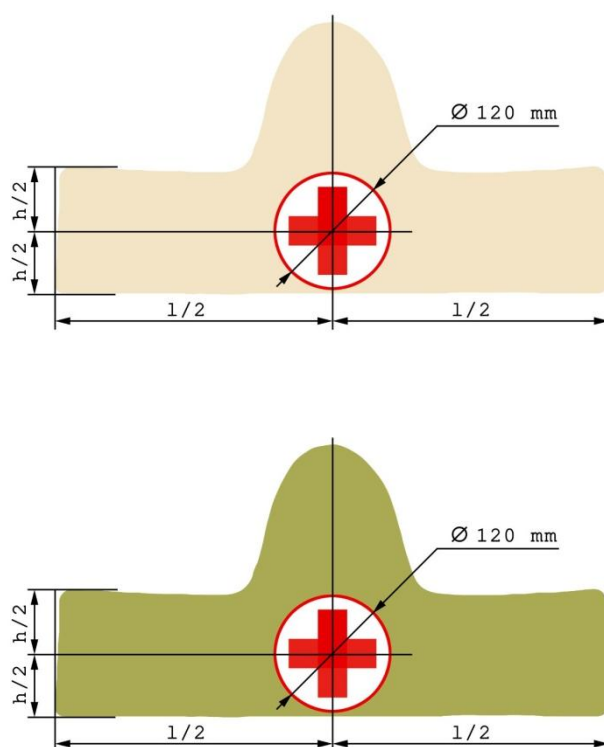
OBRÁZEK B - Označení zdravotnického terénního odsunového prostředku (LZTOP-L) červeným křížem

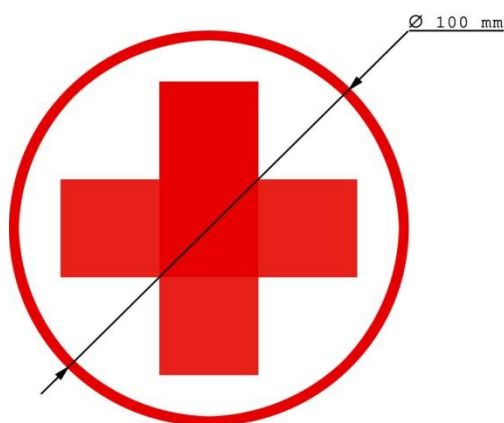
OBRÁZEK C - Označení zdravotnického vrtulníku (Mi 17) červeným křížem

OBRÁZEK D - Označení zdravotnického kontejneru ISO 1C červeným křížem

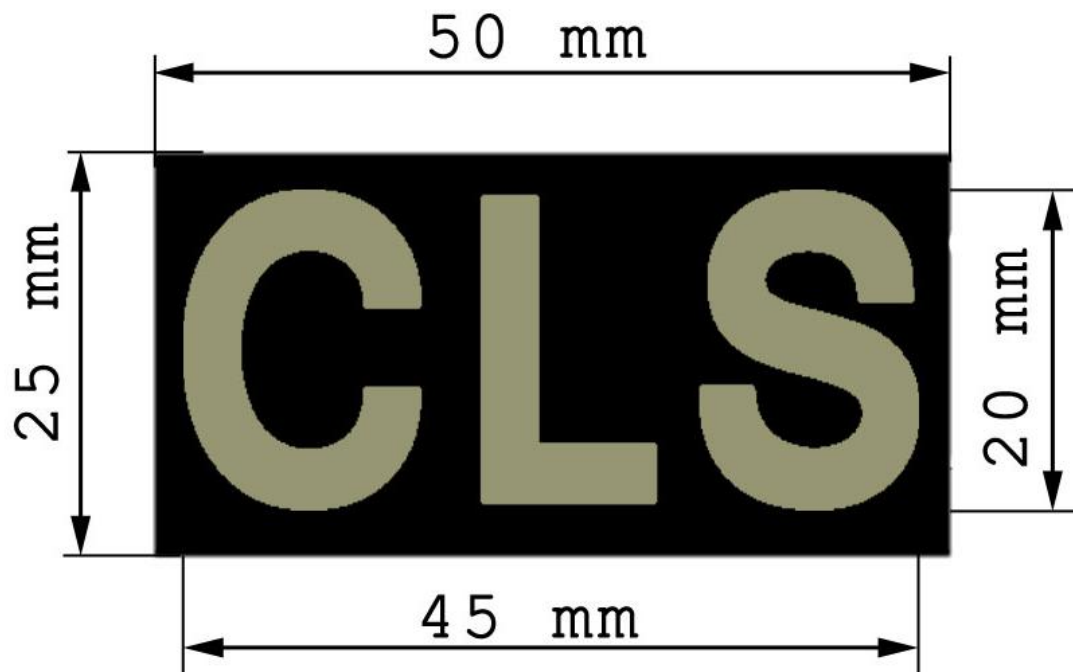
**OBRÁZEK E. 1 - Označení zdravotnického personálu červeným křížem
na rukávovém návleku**

**OBRÁZEK E. 2 - Označení zdravotnického personálu červeným křížem
přípevnitelné pomocí suchého zipu**

**OBRÁZEK F - Označení zdravotnického personálu červeným křížem
v maskovacích barvách / ve formě prostředku CID**

OBRÁZEK G - Rukávané označení CLS

(VOLNÁ STRANA)

(VOLNÁ STRANA)

(VOLNÁ STRANA)

Účinnost českého obranného standardu od : **3. listopadu 2017**

Změny:

Změna číslo	Účinnost od	Změnu zpracoval	Datum zpracování	Poznámka
1	14. 5. 2019	Odbor obranné standardizace	22. 5. 2019	

U p o z o r n ě n í : Oznámení o českých obranných standardech jsou uveřejňována měsíčně ve Věstníku Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví v oddíle „Ostatní oznámení“ a Věstníku MO.

V případě zjištění nesrovnalostí v textu tohoto ČOS zasílejte připomínky na adresu distributora.

Rok vydání: 2019, obsahuje 12 listů
Tisk: Ministerstvo obrany ČR
Distribuce: Odbor obranné standardizace Úř OSK SOJ, nám. Svobody 471, 160 01 Praha 6
Vydal: Úřad pro obrannou standardizaci, katalogizaci a státní ověřování jakosti
www.oos.army.cz
NEPRODEJNÉ
